

Ny textilförvaring i Harakers kyrka

Antikvarisk kontroll

**Harakers prästgård 1:4
Harakers socken
Västmanland**

Helén Sjökvist

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	1
Bakgrund	1
Genomförda arbeten.....	1
Resultat.....	1
Bilder	2
Referenser	4
Tekniska och administrativa uppgifter.....	4

Utgivning och distribution:
Stiftelsen Kulturmiljövård Mälardalen
Stora gatan 41, 722 12 Västerås
Tel: 021-80 62 80
Fax: 021-14 52 20
E-post: info@kmmd.se

© Kulturmiljövård Mälardalen 2008.

Omslagsfoto: Detalj av textilskåpets krönlist. Foto: Helén Sjökvist.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01407.

ISSN: 1653-7408
ISBN: 978-91-86019-72-3

Västerås 2008

Inledning

Västerås kyrkliga samfällighet har under 2007 infört ett nytt textilskåp i Harakers kyrka. Länsstyrelsen lämnade tillstånd 2006-02-09, dnr: 433-10222-05.

Bakgrund

Textilskåpet var till en början planerat att placeras vid sakristians västra vägg. Vid närmare diskussioner i församlingen visade det sig emellertid att utrymmet i sakristian var för litet för att rymma ett väl fungerande textilskåp. Det skulle bli alltför trångt för att på ett bra sätt kunna öppna lådor etc. Istället önskade man placera textilskåpet på läktaren. Då man inte använder mässhakarna mer än 5-10 gånger på år ansåg man att det då är möjligt att hämta dessa från läktaren. Klimatet anses inte heller vara sämre på läktaren än i sakristian.

Såväl sakristia som läktare är ur kulturhistorisk synvinkel välbevarade miljöer. På läktaren finns en fast bänkinredning bestående av originalbänkar från 1796 och 1892.¹ Utrymmet har även ett vackert skurgolv med breda plankor, spikade med smidd spik. Sakristian är även den välbevarad med exempelvis en öppen spis.

Genomförda arbeten

Den nya textilförvaringsmöbeln blev placerad i det sydvästra hörnet av orgelläktaren. Stommens sidor och lock är tillverkade i blocklamellträ av furu- eller gran, med stående lameller. Stommens botten är tillverkad av WBP-limmad plywood och massiv björk medan ryggen är tillverkad av WBP limmad björkplywood. Sockel- och krönlist är tillverkad av MDF. Utvändigt är skåpet klätt med en board för att få en yta som är enklare att måla. Lådsidor och fronter är tillverkad i massiv björk. Lådbottnar är tillverkade i WBP- limmad björkplywood. Möbeln är målad utvändigt i en grå kulör. Färgtypen är en typ av akrylat. Invändigt är möbeln obehandlad och försedd med plywoodskivor som klätts med linneväv. På grund av läktarens starkt lutande golv fick skåpets sockel specialanpassas till sin placering.

När det gäller plywoodkvaliteter så står WBP för water-boiled-proof, det vill säga vattenfast limmad. Det innebär att limmet tål vatten, men att träet i skivan ändå är mottagligt för väta. För att träets emissioner skall vara så låga som möjligt har såväl det trä som den plywood som använts i möbeln lagrats under minst ett år. På så sätt har de ämnen i trä som kan vara negativa för textiliernas bevarande hunnit avges.

En ny upphängning har även ordnats för bårtäcket.

Resultat

Ur antikvarisk synvinkel är skåpet i sig mycket väl utformat. Det hade dock varit önskvärt att man använt sig av en traditionell, diffusionsöppen färg för målningen.

¹ Hammarskiöld 2004.

Bilder

Figur 1. Del av tidigare befintlig skåpinredning för hängande förvaring i sakristian.
Figur 2. Plats i sakristian där man enligt tillståndsansökan skulle placera skåpet.

Figur 3. Plats på läktarens södra sida där textilskåpet senare kom att placeras.
Figur 4. Till höger syns den fasta bänkinredningen på läktaren.

Figur 5. Nytt textilskåp placerat på läktaren.
Figur 6. Tillsammans med de äldsta mässhakarna har man lagt fotografier för att illustrera hur mässhakens båda sidor ser ut. På så sätt slipper man onödigt hantering om någon är intresserad av att titta på textilierna. Det räcker då att dra ut lådorna och man slipper ta upp dem ur förvaringen.

Figur 7. Svenska kyrkans vapen kröner skåpet.

Figur 8. Bårtäcket är upphängt på läktaren, utom räckhåll för mössen.

Referenser

Otryckta källor

Hammarškiöld, Rolf. 2004. Karakterisering av Harakers kyrka. Västerås stift.

Tekniska och administrativa uppgifter

Kulturmiljövård Mälardalen nr:	07081
Länsstyrelsen dnr:	433-10222-05
Fastighetsbeteckning:	Harakers Prästgård 1:4
Landskap:	Västmanland
Län:	Västmanlands län
Socken:	Haraker
Kommun:	Västerås
Ägare-beställare:	Västerås kyrkliga samfällighet
Entreprenör:	Västerås möbelhantverk
Antikvarisk kontroll:	Kulturmiljövård Mälardalen Helén Sjökvist Stora gatan 41 722 12 Västerås